

**HYGIENICKÁ
STANICE
HLAVNÍHO MĚSTA
PRAHY**

...STARÁME SE SPOLEČNĚ
S VÁMI O VAŠE ZDRAVÍ

31.8.2018

HCP11/18/047208/TJ/Fr

schůzka 6.9.2018
8:30h

Váš dopis č. j.: sine

Ze dne: -

Naše č. j.: HSHMP 47555/2018

Vyřizuje: MUDr. Zdeňka Jágrová

Tel.: 296 336 765

E-mail: zdena.jagrova@hygp Praha.cz

V Praze dne: 30. 8. 2018

- Magistrát hlavního města Praha
- Úřady městských částí hlavního města Praha

Prevence onemocnění chřipkou – výzva k zapojení do osvětových aktivit ohledně zvýšení proočkovanosti proti chřipce

Vážená paní, vážený pane,

v posledních 3 letech bylo v registru Akutních respiračních infekcí ČR (Registr ARI) hlášeno každoročně okolo 300 závažných průběhů laboratorně ověřeného onemocnění chřipkou, z nich přibližně u 1/3 osob došlo k úmrtí. V hlavním městě Praze bylo v sezóně 2017/2018 hlášeno 18 laboratorně ověřených úmrtí, ke kterým nemuselo dojít, pokud by obyvatelé byli očkovaní. Celkem 4 zemřelí byli mladší 55 let (jedno dítě 16 leté), ostatních 14 zemřelých bylo ve věku 60+. U všech 18 osob se jednalo o akutně probíhající onemocnění, které v průběhu několika dnů končilo fatálně. V Česku se počet úmrtí, kde je chřipka spouštěcím mechanismem těžkého, následného onemocnění s fatálním koncem, kvalifikovaným odhadem uvádí až 2 000 osob za rok.

Odborná veřejnost, Ministerstvo zdravotnictví ČR a orgány ochrany veřejného zdraví, včetně Hygienické stanice hlavního města Prahy (dále jen „HSHMP“), se snaží o to, aby laická veřejnost více využívala nabídky očkování proti chřipce. Každoročně u nás chřipkou onemocní tisíce lidí, v sezóně 2017/2018 jen v Praze onemocněla 1/3 obyvatel. Přesto má Česko, včetně Prahy, v porovnání se světem, jednu z nejnižších proočkovaností proti chřipce (cca 5 %). Přitom existují odborné studie, které uvádí, že nemocnost u jedinců očkovaných proti chřipce je až 5 x nižší než nemocnost očkovaním nechráněných osob, očkování snižuje hospitalizaci až o 8 %.

Kromě Litvy a Estonska mají ostatní evropské státy, včetně Slovenska, 4 x vyšší proočkovanost než Česko. Holandsko a Anglie uvádí 70% proočkovanost svých obyvatel. V USA dosahuje proočkovanost cca 60 %. Studie dále poukazují na to, že největší profit z tohoto očkování má skupina seniorů. Studie prokázaly, že očkování snižuje riziko úmrtí u seniorů v důsledku onemocnění chřipkou až o 80 %. Očkování u pacientů s kardiovaskulárními chorobami snižuje až o 55 % riziko vzniku mozkových příhod, další významný efekt má pro diabetiky a osoby s chronickým plicním onemocněním (zdroj dat Evropské středisko pro prevenci a kontrolu nemocí, dostupné na odkazu <http://flunewseurope.org>). Očkování osob starších 65 let je zdarma, je doporučováno zejména ohroženým institucionalizovaným osobám. Těto ochrany našich starších spoluobčanů, bohužel, není dostatečně využíváno.

Vážená paní, vážený pane, rád bych Vás touto cestou požádal o cílenou edukaci nejen Vašich zaměstnanců, ale i personálu v zařízeních sociálních služeb, jejímž cílem by měl být vyšší počet očkovaných proti chřipce. Zaměstnanci HSHMP budou v rámci své činnosti rovněž informovat vedení a zaměstnance v zařízeních sociálních služeb, domovech důchodců a léčebnách dlouhodobě nemocných tak, aby o možnosti bezplatného očkování byli informováni klienti těchto zařízení.

Chápu, že stávající problémy nedostatku zaměstnanců i finančních prostředků odsouvají tuto problematiku na okraj zájmu, ale přesto Vás chci požádat o využití očkování jako nejefektivnějšího způsobu ochrany zaměstnanců před onemocněním chřipkou. Existují organizace, včetně některých zdravotnických zařízení, kde se podařilo nabídnout zaměstnancům očkování zdarma (hrazeno například z FKSP), a kde se počet očkovaných postupně zvyšuje. Příkladem je Nemocnice Na Bulovce, která měla v sezóně 2017/2018 přes

30 % očkovaného personálu. Téměř shodné procento očkovaných osob byl i v naší organizaci, kde je očkování hrazeno z rozpočtu FKSP.

Prosím o zpětnou informaci, zda se do uvedených osvětových aktivit zapojíte. Zpětnou reakci zašlete, prosím, paní Ing. Janě Zónové z Kanceláře ředitele HSHMP ideálně do pondělí 17. září 2018 na elektronickou adresu jana.zonova@hygpraha.cz. V případě kladného rozhodnutí bude domluven s Vámi určeným zaměstnancem další postup.

Pro další informace zasílám přílohou také doporučení České vakcinologické společnosti a informační leták Státního zdravotního ústavu (dále jen „SZÚ“).

Doporučuji rovněž se prostřednictvím níže uvedených internetových odkazů seznámit s osvětovým videoklipem SZÚ a dalšími osvětovými letáky vysvětlujícími význam očkování proti chřipce u vybraných skupin nemocných osob, např. kardiaků, diabetiků atd.

Závěrem dodávám, že HSHMP ve spolupráci se SZÚ i VZP plánuje uspořádání tiskové konference na téma očkování proti chřipce, shodně tak následně i bezplatný seminář pro širokou veřejnost.

S poděkováním za spolupráci a s pozdravem

RNDr. Jan
Jarolímek, Ph.D.,
MBA

Digitálně podepsal RNDr. Jan Jarolímek, Ph.D., MBA
DN: c=cz, o=SZÚ, ou=NTICZ, ou=71009256, ou=Hygienická
stanice hlavního města Prahy se sídlem v Praze 2,
ou=71009256, ou=HSHMP, ou=2018, cn=RNDr. Jan
Jarolímek, Ph.D., MBA, email=jarolimek.jan@uhk.com.cz,
serialNumber=P172534, DNemail=01 HSHMP
Datum: 2018.09.30 16:32:10 +02'00'

RNDr. Jan Jarolímek, Ph.D., MBA
ředitel

Přílohy:

- 1) Doporučení České vakcinologické společnosti
- 2) Osvětový leták Státního zdravotního ústavu
- 3) Letáky SZÚ, dostupné též na odkazu:
<http://www.szu.cz/tema/prevence/ockovani-proti-chripce-3?highlightWords=let%C3%A1ky+ch%C5%99ipka4/>
- 4) Videoklip SZÚ dostupný na odkazu:
https://www.dropbox.com/s/3ekwppibeh5zu66/SZU_2016_preview_V02.mp4?dl=0

Rozdělovník:

- 1) Magistrát hlavního města Prahy
  - primátorka Adriana Krnáčová
  - PhDr. Tomáš Klinecký
  - Ing. Radek Lacko
  - Ing. Zdena Javornická
- 2) Úřady městských částí 1 - 22

ČESKÁ VAKCINOLOGICKÁ SPOLEČNOST ČLS JEP

DOPORUČENÍ ČESKÉ VAKCINOLOGICKÉ SPOLEČNOSTI ČLS JEP PRO OČKOVÁNÍ PROTI CHŘIPCE

17. července 2017

Chřipka představuje relativně závažné a vysoce nakažlivé onemocnění, které je příčinou významné morbidity a mortality. Vyskytuje se celosvětově a každoročně postihuje 10-15 % populace. Nejvyšší výskyt chřipky je zpravidla zjišťován u dětí, mladistvých a mladých dospělých, nejvíce úmrtí pak bývá mezi seniory. Nejúčinnějším opatřením pro prevenci chřipky je každoroční očkování, které pomáhá snižovat počty nemocných i zemřelých v důsledku onemocnění chřipkou a snižuje počet případných závažných komplikací. Vakcíny proti chřipce jsou používány již více než 60 let, jejich účinnost přímo souvisí s mírou antigenní shody cirkulujících a vakcinálních kmenů chřipkového viru.

V evropských zemích byly dosud používány především trivalentní vakcíny proti sezónní chřipce obsahující dva kmeny typu A (H1N1 a H3N2) a jednu z linií typu B. Kmeny chřipky typu B celosvětově představují v průměru 23 % cirkulujících kmenů. Recentní epidemiologická data však ukazují, že v populaci obvykle kocirkulují obě linie typu B (Yamagata i Victoria), přičemž jedna z linií je zpravidla dominantní. Vzájemná zkřížená reaktivita mezi oběma liniemi je výrazně omezená a tato skutečnost může vést k neshodě kmenů obsažených ve vakcině v porovnání s cirkulujícími kmeny (mismatch), což představuje značné riziko u vnímavé populace a může zvýšit počty hospitalizací a úmrtí v důsledku chřipky stejně jako socio-ekonomickou zátěž. Na základě surveillance dat chřipky z úrovně globální, evropské i úrovně České republiky zřetelně plyne, že výskyt virů chřipky typu B se významně liší v jednotlivých sezónách a cirkulace linií je obtížně odhadnutelná.

Vytvoření tetravalentní vakcíny proti chřipce je přirozenou reakcí na evoluci chřipkových virů, podobnou přechodu z bivalentní na trivalentní vakcínu v roce 1977. Současná doporučení Světové zdravotnické organizace navrhuje zahrnout do vakcíny oba dva kmeny chřipky typu B ve formě tetravalentní vakcíny. Tetravalentní vakcína proti chřipce, poprvé licencovaná roku 2013, by měla významně zlepšit ochranu vůči cirkulujícím virům chřipky, což by ve svém důsledku mělo zvýšit celkovou účinnost chřipkové vakcíny.

V České republice jsou v současné době registrovány dvě tetravalentní vakcíny proti chřipce. Existují i někteří další výrobci vakcín, kteří již vyrábějí tetravalentní vakcíny proti chřipce, tyto však v ČR nejsou registrovány.

Česká vakcinologická společnost ČLS JEP doporučuje použití tetravalentní vakcíny proti chřipce z důvodu širší ochrany vůči cirkulujícím virům chřipky. Tetravalentní vakcína proti chřipce by mohla zvýšit celkovou účinnost chřipkové vakcíny a zlepšit povědomí veřejnosti i zdravotníků o chřipkové vakcinaci. Až do doby kompletního globálního přechodu z trivalentní na tetravalentní vakcínu je samozřejmě možné i nadále používat trivalentní vakcínu proti chřipce, ovšem s vědomím možné nižší účinnosti této vakcíny v sezóně s kocirkulací obou virových linií, neboť trivalentní vakcína nemůže zajistit ochranu vůči oběma liniím chřipky typu B.

